

Užitková zahrada na balkóně

Světové strany hrají velkou roli

Máme-li balkon orientovaný na sever, bohužel velkou úrodu nesklidíme. Rostlinky sluníčko potřebují. Ale v letních měsících i na severní stranu sluníčko ráno a večer chvíli nakukuje. Můžeme tedy pěstovat alespoň bylinky – pažitku, naťovou petrželku, mátu, meduňku nebo kerblík.

Na východním balkóně, na který se slunko směje přibližně do jedenácti hodin, můžeme pěstovat středozevní bylinky jako rozmarýnu, bazalku, tymián a saturejku. Dokonce se tu bude dařit i listovým salátům, které můžeme postupně otrhávat a ony zas dorostou. Vypěstovat se tu podaří také kopr a rukolu.

Samozřejmě nejlépe se bylinkám, zelenině, případně i drobnému ovoci daří na balkóně orientovaném na jih. Krásně tu dozrají jahody, rajčata, papriky a další teplomilná zelenina.

Také na západně umístěném balkóně bude dařit veškerým bylinkám, jahodám i zelenině a to dokonce i lilku, který ani na zahradě mnohdy nevyroste, protože nemá dost teple a chráněné stanoviště.

Nádoby

Zeleninu a ovoce můžeme na balkóně pěstovat v nejrůznějších nádobách. **Uplatní se balkonové truhlíky (nejlépe samozavlažovací), květináče z pálené hlíny, plastové, kameninové, porcelánové, dřevěné nádoby, ale i dřevěné soudky nebo košíky.**

Velmi důležitý je otvor ve spodní části nádoby, kterým odtéká přebytečná zálivka, neboť jinak by kořenový

systém uhníval a rostlina by uhynula. Pokud nádoba (třeba soudek, porcelánová polévková mísa) otvor nemá, je nezbytné do ní vložit například plastový květník nebo plastovou misku s otvorem. Obdobně košík musí mít plastový vnitřek a spodní otvor.

Nádoby můžeme umístit vedle sebe na zem nebo na nejružnější police, horizontálně, ale i vertikálně. Samozřejmě ty největší postavíme dospodu, menší nad ně. Dbáme na to, aby se vzájemně nestínily.

Substrát

Podmínkou dobré úrody je kvalitní, sterilní, vzdušný a propustný substrát s dostatkem organických látek, který zadržuje vláhu a postupně uvolňuje živiny. Vybereme ten s neutrální kyselostí (s výjimkou borůvek, které vyžadují kyselou půdu). Pod zem na dno nádoby dáme vrstvu kamínků nebo keramzitu jako drenáž.

Sázení

Bylinky jako je třeba bazalka, oregano, šalvěj nebo kopr, rostou dobře i z přímého výsevu v běžném truhlíku nebo větším květináči. Vysít můžeme také listový salát nebo rukolu. Sazeničky, které si přineseme z trhu v sadbových květináčcích, však musíme co nejdříve přesadit do větších nádob.

Velmi oblíbená jsou lahodná cherry rajčátka, která snadno vypěstujeme ve větším květináči. I když jsou maximálně 40 cm vysoká, potřebují oporu pevné tyčky, protože by je úroda plodů mohla zlomit.

Pro pěstování běžných zahradních odrůd tyčkových rajčat je potřeba nádoba se substrátem o minimálním objemu 20 litrů na jednu rostlinu. Někdy se místo nádoby používá silnější igelitový pytel s dírami vespod pro odvod vody, popř. různé další typy pytlů a vaků speciálně určených pro pěstování. **Na balkoně je tak možné úspěšně vypěstovat třeba i okurky nakládačky nebo dýně hokaido.**

Brambory

Možnost pěstování brambor na balkoně jistě oceníme v současné době, kdy jejich cena strmě stoupá.

Nádobu nebo pytel naplníme deseti až patnácticentimetrovou vrstvou kvalitní zahradní zeminy nebo jiným vhodným substrátem. Umístíme na ni dvě nebo tři naklíčené bramborové hlízy a přikryjeme deseticentimetrovou vrstvou zeminy. Když výhonky dosáhnou 10 až 15 cm přisypeme je zeminou tak, aby vyčnívaly jen vrchní listy. Stonky ve spodní části rostliny vytvoří podzemní výhonky, na kterých narostou nové hlízy. Tento postup opakujeme téměř až po vrchní okraj nádoby.

Jahody od jara do podzimu

Do nádob a truhlíků můžeme sázet jednoplodící odrůdy jahod, ale **více radosti zejména dětem zaručí stáleplodící odrůdy**. Vhodné jsou i převislé jahody. Do samozavlažovacího truhlíku o délce 60 cm patří maximálně 3 rostliny. Do kulatých závěsných nádob o průměru cca 40 cm se vejdou také maximálně 3 rostliny. Jahody se dají pěstovat i ve speciálních květináčích.

Nemusíte mít sad

Pro pěstování na balkónech a terasách se kromě jahod skvěle hodí **třeba zakrslé švestky, broskve, borůvky, beztrnný ostružiník, beztrnný angrešt a maliník**. Na jižním balkóně se dokonce dočkáme plodů zakrslého granátového jablka. Pěstovat tu přes léto můžete i citrusy.

Hnojení

S přihnojováním začneme obvykle až po čtyřech týdnech po výsadbě a vzhledem k tomu, že vypěstovaná zelenina je určena k přímé konzumaci, dávkujeme hnojivo velmi opatrně. **Nejvhodnější jsou tekutá hnojiva, určená na zeleninu, která se snadno dávkuje a mohou se kombinovat se zálivkou.**

Zálivka

Bez pravidelného zalévání se úrody na balkóně nedočkáme. **Na zalévání je nejlepší dešťovka, tu však většinou nemáme, proto alespoň zaléváme dobře odstátou vodou.** Zálivka by měla být poměrně častá, aby nedošlo k přeschnutí substrátu, na druhé straně přemokření také rostlinám nesvědčí.